

СТАНОВИЩЕ

ОТНОСНО: Обявен конкурс за заемане на академична длъжност „Доцент“ по специалност „Медицинска генетика“, професионално направление 7.1. Медицина, област на висше образование 7. Здравеопазване и спорт - една позиция, 0.5 щатна длъжност за катедра „Медицинска генетика“, Факултет „Медицина“ и една щатна длъжност за Лаборатория по медицинска генетика към УМБАЛ „Света Марина“ ЕАД - Варна, публикуван в ДВ бр. 6 от 16.01.2026 г.

РЕЦЕНЗЕНТ: доц. д-р Мария Костадинова Левкова, дб; специалност/научна степен – Доцент по генетика, Катедра „Медицинска генетика“, Медицински университет „Проф. д-р Параскев Стоянов“ Варна; адрес и контакт: бул. „Христо Смирненски“ №1, УМБАЛ „Св.Марина“, електронен адрес: mariya.levkova@mu-varna.bg, сл. телефон 052 978 649. Вътрешен член на научно жури (НЖ) съгласно заповед № Р-109-130/16.03.2026 на Ректора на МУ- Варна, определена за изготвяне на становище съгласно протокол № 1/26.03.2026 от заседание на НЖ.

КАНДИДАТ: гл. ас. д-р Мари Ара Хачмериян-Андреева, д.б., д.м. – единствен кандидат

Документите на кандидата са подготвени съобразно изискванията на Закона за развитие на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ) и Правилника за прилагане на Закона (ППЗРАСРБ), както и Правилника за развитие на академичния състав (ПРАС) на Медицински университет Варна, обявил конкурса.

Кратки биографични данни и професионална квалификация: Д-р Мари Хачмериян е магистър по медицина (2011 г.), има докторска степен по „Генетика“, придобита през 2017 год. след защита на дисертация на тема „Майчин биохимичен скрининг като метод за пренатална генетична профилактика“, а през 2025 год. придобива докторска степен по „Медицинска генетика“ след защита на дисертация на тема „Генетично консултиране при пациенти с вероятен тумор-предразполагащ синдром“. От 2012 г. до момента д-р Хачмериян преминава последователно през всички етапи на академичното израстване като асистент и главен асистент в катедра „Медицинска генетика“. През 2018 г. придобива специалност „Медицинска генетика“. От 2019 год. е назначена като лекар началник на Лабораторията по медицинска генетика в УМБАЛ „Св. Марина“ – Варна. Професионалните ѝ интереси са в областта на онкогенетиката и биоинформатични анализи.

Оценка на наукометричните показатели на кандидата: Д-р Хачмериян участва в конкурса с общо 32 научни труда. От тях, 31 броя са представени като материал за изпълнение на минималните изисквания за заемане на АД „Доцент“, съгласно ЗРАСРБ. Представена е и един брой научна публикация в индексирано научно списание, която е извън минималните наукометрични изисквания за заемане на АД „Доцент“.

Научните трудове на д-р Мари Хачмериян-Андреева, представени в настоящия конкурс за покриване на минималните наукометрични изисквания за заемане на АД „Доцент“ включват:

A1: Дисертационен труд за присъждане на ОНС „Доктор“ – 1 брой, 50 точки

B4: Научни публикации в издания, които са реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация и са реално отпечатани в пълен обем: 10 броя, 101.74 точки

G6: Публикувана книга на базата на защитен дисертационен труд за присъждане на ОНС „доктор“ или за присъждане на ОНС „доктор на науките“ – 1 брой, 40 точки

G7: Публикации и доклади, публикувани в научни издания, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация – 14 броя, 136.95 точки

G8: Публикации и доклади, публикувани в нереферирани списания с научно рецензиране или публикувани в редактирани колективни томове – 6 броя, 24.31 точки

Д-р Хачмериян е предоставила информация във връзка с показател **D10** за общо **7 цитирания** с тежест **105 точки**, които покриват минималните изисквания за заемане на АД „Доцент“, съгласно ЗРАСРБ и ПРАС на МУ-Варна.

От всички представени за участие в конкурса публикации, **16 са пълнотекстови**, като кандидадът е **първи автор в 5 от тях**. От всички представени за участие в конкурса публикации, **14 са доклади**, публикувани в резюме и кандидадът е **първи автор в 6 от тях**.

Научноизследователска дейност и приноси на научните трудове на кандидата:

Д-р Хачмериян участва в четири национални научноизследователски проекта към фонд Наука на МУ Варна, както и в една научна група LiquidBio на проект № BG-RRP-2.004-0009-C02 „Медицински университет – Варна: Повишаване на транслационните постижения в медицината (MUVE-TEAM), финансиран от Европейския съюз – NextGenerationEU, чрез Националния план за възстановяване и устойчивост на Република България.

Представените от д-р Хачмериян научни публикации в показатели B4, G7 и G8 в академичната ѝ справка обхващат следните *основни тематични направления* в областта на медицинската генетика:

1. Онкогенетика и наследствени тумор-предразполагащи синдроми - дисертационния труд [A1] и прилежащите публикации [B4.1, B4.3, G6, G8.15].

2. Пренатална диагностика и геномни технологии (NPT) - прилежащи публикации [B4.1, B4.3, B4.10, G8.11, G8.20, G8.27].

3. Цитогенетика и молекулярна диагностика в онкохематологията – прилежащи публикации [B4.7, B4.8, G8.26].

4. Клинична дисморфология и редки генетични болести - прилежащи публикации [G8.6, G8.10, G8.25, G8.30, G8.31].

5. Етични аспекти, телегетика и обучение - прилежащи публикации [B4.12, B4.14, B4.22, Г8.8].

Основните приноси на научните трудове на д-р Хачмериян са следните, като те могат да бъдат разделени в четири групи, както следва:

1. Оригинални научни приноси:

- Разработване на насоки за подобряване на генетично консултиране при пациенти за търсене на повишен риск към неоплазии - в дисертационния труд [A1] и прилежащите публикации [B4.1, B4.3].

2. Научни, приложни и научно-приложни приноси:

- Оценка на диагностичната успеваемост на прилаганите методи за таргетно панелно тестване с NGS технологии - прилежащи публикации [Г6, Г8.15].
- Оптимизиране на алгоритмите за масов пренатален скрининг - прилежащи публикации [B4.1, Г8.11].
- Обобщаване на основна информация на достъпен език под формата на широкодостъпен пътеводител за пациента – в публикуваната книга на базата на защитен дисертационен труд за присъждане на ОНС „доктор“ или за присъждане на НС „доктор на науките“ - „Генетичният код на рака“ [Г6].
- Социално-психологически анализ на навлизането на НИРТ в България - прилежащи публикации [B4.10, Г8.20].
- Преструктуриране на инвазивната диагностика - прилежащи публикации [B4.3, Г8.27].
- Комбиниран цитогенетичен и iFISH подход в онкохематологията - прилежащи публикации [B4.7, Г8.26].
- Разширено клинично приложение на познанието на база дейността в сферата на онкохематологията - прилежащи публикации [B4.8].
- Оценка на разбирането на генетичната информация - прилежащи публикации [B4.12, B4.22].

3. Клинични приноси:

- Дефиниране на фенотип-генотип корелации при редки синдроми - прилежащи публикации [Г8.6, Г8.10, Г8.25, Г8.30, Г8.31].

4. Иновативни и оригинални приноси:

- Приложение на софтуерни продукти за лицево разпознаване в алгоритъма на ежедневна практика – няма приложен доказателствен материал.
- Трансформация на генетичната консултация по време на COVID-19 - прилежащи публикации [B4.14, Г8.8].

Приемам изцяло приносите, представени от д-р Хачмериян. Те се отличават с комплексен характер – обхващат както фундаментални изследвания в областта на онкогенетиката, така

и разработването на практически алгоритми в педиатричната генетика. Тези постижения допринасят за утвърждаването на персонализираната медицина в българското здравеопазване и за подобряване на грижите за пациенти с редки генетични заболявания.

Учебно-преподавателска дейност на кандидата:

Съгласно приложената справка, средната учебна натовареност на гл. ас. д-р Мари Хачмериян-Андреева, д.б., д.м. за петте учебни години, представени в справката, е средно 241,8 часа, което надвишава определения норматив от 220 учебни часа. Д-р Хачмериян е ангажирана основно с преподаване по Медицинска генетика на студенти от специалност „Медицина“, българо и чуждоезиково обучение.

Лечебно-диагностична дейност на кандидата:

Д-р Хачмериян е началник на Лабораторията по Медицинска генетика от 2019 год. и има общ трудов став от близо 14 години. Извършва и ръководи консултативна и диагностична дейност, включваща молекулярно-генетични анализи, интерпретация на резултати и изготвяне на медико-генетични становища.

Лични впечатления от кандидата:

Познавайки цялостната дейност на д-р Хачмериян, както и нейните личностни качества – ангажираност и иновативност, високо оценявам нейните приноси и ѝ пожелавам разширяване на научната дейност чрез активно участие в международни колективи/ референтни групи и развиване на самостоятелна научна дейност.

Заклучение

Считам, че документите и представения доказателствен материал от гл. ас. д-р Мари Ара Хачмериян-Андреева, д.б., д.м. в конкурса отговарят на изискванията на ЗРАСРБ и ПРАС на Медицински университет - Варна и покриват напълно наукометричните изисквания за заемане на АД „Доцент“. Научноизследователската, преподавателска, лечебно-диагностична дейност, които демонстрира, ми дават основание да дам „положителна“ оценка на нейната кандидатура и да предложа на Научното жури да присъди АД „Доцент“ по научната специалност „Медицинска генетика“, професионално направление 7.1. Медицина в област на висше образование 7. Здравеопазване и спорт за нуждите на Катедра „Медицинска генетика“, Факултет „Медицина“ и на Лаборатория по медицинска генетика към УМБАЛ „Св. Марина“ ЕАД – Варна на гл. ас. д-р Мари Ара Хачмериян-Андреева, д.б., д.м.

Заличено на основание чл. 5,
§1, б. „В“ от Регламент (ЕС)
2016/679

30.04.2026

Варна

.....
доц. д-р Мария Левкова, д.б.